

—* అథ ఔపాసనం. *—

ముఖ్యోగైశ్చవిభావైశ్చ ఇతిదర్శోవ్యవస్థితః । ముఖ్యంకర్తుమశక్తానాం గౌర-
వనవిధియతే । ఇదాపింగళనాడీభ్యాం నిసానర్యహృదయాంబుజాత్ । ద్వాభ్యామావాహ-
యే ద్వహ్నింద్వాభ్యాముద్వాసయేద్ధృసి । అక్షతానింధమాదాయ సమ్యగ్వాయుం నిగృ-
హ్యత । మంత్రముత్వాహృత్తనచహ్నిం వమన్మగ్నోవినియోజేత్ । ఉపావరోహ...దు

రోజు. తదగ్నే నమిధం నిక్షిప్తం. పాణినాయమ్య ఏవం... పీత్యర్థం॥ సాయంపా
తరాపాననం తండులై పోరామ్యామి. పాపాననం పూర్వము క్తం. పాణినాయ
మ్య ఏవం... త్యర్థం॥ సాయంపాతరాపాననం పోరామేషదానాతితండులవైశ్వదేవం
కరిష్యే॥ పూర్వపరిషేచనంకృత్వా. అగ్నయేస్వాహ॥ అగ్నయథదం॥ అగ్నయే
స్విష్టకృతేస్వాహ॥ అగ్నయేస్విష్టకృతథదం॥ ఉత్తరపరిషేచనంకృత్వా. బృహత్సా
మ... రక్ష॥ అగ్న్యపమాత పాయశ్చిత్తార్థం॥ పునస్త్యా... కామాస్వాహ॥ వసు
భ్యోరుద్రేభ్య ఆదితేభ్యథదం॥ యేభూతాఃప్రచరంతి... ర్దధాతుస్వాహ॥ దివా
నక్తంచారిభ్యోభూతేభ్యథదం॥ సాదాప్రత్యక్షాచక్ష్య॥ ఏతస్మిన్మూలంమృగ్యం॥

—• ఆత్మారోపణం. —

యాతేఅగ్నేయజ్ఞయాతనూస్తయేహ్యరోహత్యానం అచ్ఛానమానికృణ్వన్న
స్మైనర్వాపురాణి॥ యజ్ఞోభూత్యాజ్ఞయానీదస్వాంయోనిం॥ జాతవేదోభవతజాయ
మానస్సక్షయవహి॥ యదాసంధీయతేహి॥ పాతర్మధ్యందినేపివా॥ తదాసాయం
విజానీయాత్సాయమాహుతిపూర్వకం॥ ఉపావరోహణాత్పూర్వమనలేశాంతిమాగతే॥
పునరగ్నింప్రతిష్ఠాప్య పునస్త్వేతిసమింధనం॥ ఉపావరోహణాదూర్ధ్వం శూర్యత
నూతకద్వయం॥ కృత్వాచోపాసనం సాంగ మగ్నిమాత్రని నిక్షిపేత్॥ నిత్యమాపాసనే
కాలే వమనంయఃప్రయత్నతః॥ సర్వమాపాసనంకృత్వా చాత్మన్యారోపయేత్పునః॥ జల
సంయుక్తమేతద్ధి ధారణంనిష్ఫలంభవేత్॥ నిర్జలంధారణం కుర్యాత్పుత్రదారాభివృద్ధ
యే॥ హవిషాంధారణంచైవ సమారోపణపూర్వకం॥ తతః పశ్చాన్న కుర్వీత ధారణం
నిష్ఫలంభవేత్॥ యాతేఅగ్నయదంజస్త్యా హస్తేనాగ్నేప్రత్యచ॥ త్రివారంవా సకృ
త్కృత్వా చాత్మన్యగ్నింసమాపయేత్॥ స్ఫుటంమంత్రంజపేద్వాయు మాసమాప్తే
ర్నిగృహ్యచ॥ ఏవంత్రివారముక్త్వాగ్నేతప్తహస్తంముఖేక్షిపేత్॥

—• అథ గృహనిర్మాణం. —

గృహనిర్మాణస్యకరోక్తీచ్యతే॥ గృహనిర్మాణాఖ్యంకర్మకరిష్యే॥ తదంగత్వేన
గణాధిపతిపూజాంకృత్వా॥ పుణ్యాహంవాచయిత్వా॥ పునఃపాణినాయమ్య ఏవం...
పీత్యర్థం॥ గృహనిర్మాణంకరిష్యే॥ దక్షిణాప్రత్యక్షాక్షణగారావకాశముద్ధత్యపా
రాశేనశమీమయేనవోదూహేనైతామేవదిశం ముత్తరయోదూహతి॥ ఏతామేవదిశం
దక్షిణాప్రతీచీనాదిశంయద్భూమేరిత్యుచాడదూహతి॥ యద్భూమేఃక్రూరంతద్దితోహ
రామిపరాచీంనిర్వర్తింనిర్వాహయామి॥ ఇదగ్గే శ్రీయోవసానమాగన్త్య దేవాగోమద

శ్వాపదిదమస్తుప్రసూమః । వసంతిః । మంత్రావృత్తిశ్చభవతి । పాగ్గుదక్ష్మిణంకృత
ముత్తరయాభిదృశతి । స్తోత్రాపృథివిభవాన్మృతానివేశసి । యచ్ఛాపశ్చర్మసప్రభాః
ప్రదక్షిణగ్ధృణాగర్హస్థానయిత్యాభ్యంతరంపాగ్నూ నదూహ్య । దక్షిణబాహుస
మీపాత్ । ఉత్తరాభ్యాం దక్షిణాద్వారఘ్నాణా మవదధాతి । ఇహోవతిష్ఠ నిమిత్తాదిల్వ
లాస్యాదిరావతి । మధ్యతాల్యస్యతిష్ఠాన్మాత్వాపాగ్నీమూయః । ఆత్వాకుమార
స్తరుణావతోన్ జగతాసహ । ఆత్వాపరి సృతఃకుంభా ఆదధ్నః కలశీరయః । ఏవ
మితరాం । ఇహోవతిష్ఠ... కలశీరయః । యథాభాతమితరాన్యవధాయ । వగ్శమా
దీయమానముత్తరేణయజుషాభిషంత్రీయతే । ఋతేనస్థానావధిరోహవగ్ శోగోవి
రాజన్నపసేధశత్రూః । సమ్మితంగృహముత్తరైర్యథాలింగ మనుమత్రీయతే । బ్ర
హ్మచతేక్షత్రించపూర్వేస్థాణేభిరక్షతు । పూర్వార్థం ॥ యజ్జశ్చదక్షిణాశ్చ దక్షి
ణే, దక్షిణార్థం । ఇషశ్చోర్జశ్చాపరే । ఐశ్చిమార్థం । మిత్రశ్చవరుణశ్చోత్తరే ఉత్త
రార్థం ॥ ధర్మస్తేస్థానా రాజశీస్తేస్థాపః । మధ్యం ॥

అథగృహప్రవేశకర్మోచ్యతే । పాగ్నానాయమ్యః । ఏవం... పీఠ్యర్థం గృహప్ర
వేశం కర్మకరిష్యే । తదంగత్వేన గణాధిపతిపూజాంకృత్వా । పుణ్యాహంవాచయిత్యా
ప్రా... మ్యః । గృహప్రవేశాంగత్వేనవాస్తుపూజాంకరిష్యే । వాసోష్పత్యతిమంత్రేణవాస్తు
పురుషస్యజ్ఞోడశోపచారపూజాంకృత్వా - పునఃపాగ్నానాయమ్యః - ఏవం... పీఠ్యర్థం ॥
గృహప్రవేశంకరిష్యే- ఔపాసనేపాలాశంశమీమయంవేధ్యమాదీప్యోత్తరయాగ్నిము
ద్భృత్య- ఉద్ధ్రియమాణఉద్ధృతాపమనోమూయవిద్వాక్యచువిద్వాగ్శ్చకార । ఆహ్వా
యదేసక్రతమస్తీపావగ్ రాత్ర్యానుదేసఃక్రతమస్తీపావగ్ సర్వస్తానోద్భృతో ముం
చతస్మాత్- సర్వమగ్నిముద్ధగతి- ఉత్తరేణయజుషాగారంప్రసాద్య- ఇంద్రస్య గృహవసు
మంతోవరూధినస్తానహగ్ నునుససగప్రసద్యే- ఉత్తరరపుదేశేగారస్య యత్రీక్వచాగ్ని
మిత్యాదికృత్వా- ఉత్తరయాతస్మిన్నగ్నిం ప్రతిష్ఠాపయతి- ఆమృతాహుతి మమృతా
యాంజు హోమ్యగ్నింపుధివ్యామమృతస్యజిత్యై - తయానంతంకాషమహం జయాని
ప్రజాపతిర్యంప్రథమాజిగాయాగ్ని మగ్నోస్వాహా ॥ తస్మాదగ్నిర్దక్షిణామవదధానాయ
తనం భవతి- తస్మిన్విషూచినాగ్నికదర్భా తగ్గ్ స్తీర్యతేషాత్తరయాగ్నిహోమో వా

మున్యప్య-అన్న పతెన్న స్యనో దేహ్యానమీ నన్యశుష్కిణః-ప్రప్రదా శారంతారిష ఉర్జంతో
 ధేహీద్విపదైచతుష్పదై తేషా త్తరేణయజుషాచతురక్షదకుంభానానయతి-అరిష్టా అస్తా
 కం విరాస్సంతుమావరా సేపి మైధనం - ప, తి కుంభం మంత్రాన్యత్తిః- బ్రాహ్మణభోజనపరి
 నమా పైః ప్రాగ్దీక్షాం చెత్త ము త్తర మానుమంత్రీయతే - భూమిర్భూమిరుగా న్మాతా
 మాతరమప్యగాత్ భూయాంశ్చ పుత్రైః ప్రకుభిరోన్మో ద్యేష్టిభిర్యతాం - ప్రాణానా
 యప్య ఏవం... త్యర్థం ॥ వాస్తోష్పతి హేమామంకరిష్యే- అగ్నే రుపసమా శాధానాద్యా
 జ్యభాగాంత ఉత్తరా ఆహుతీర్హ్య త్యా - వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ... శంచతుషదే స్వాహా॥
 వాస్తోష్పతయ ఇదం ॥ వాస్తోష్పతే శగ్మయా... స్పదానస్వాహా ॥ వాస్తో... ఇదం॥
 వాస్తోష్పతే ప్రతిరణో ఏధిగోభిః శ్వేభిరిందో ॥ అజరానస్తైరభ్యస్యామపి తేన పుత్రాః పృ
 తినోజుషస్వస్వాహా ॥ వా... కం ॥ అమీవహః వాస్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యా విశాక్ష
 ఖాను శ్వేవేధిస్వస్వాహా ॥ వా... ఇదం ॥ జమాదిప్రతిపద్యతే పరిషేచనాంతం కృత్యా
 ఉత్తరేణ యజుషోదకుంభేన త్రిః ప్రదక్షిణ మంతరతో గారం నీవేశసంవా పరిషచ్య -
 శివగ్ శివం ॥ బ్రాహ్మణా భోజయే దపూపైస్సక్తుభి రోదనేనేతి ॥ తత ఆశీర్వచనం
 కుర్యుః ॥